

503
ΘΕΩΡΗΜΑ Κατηγοριών Baire

(X, d) μ.χ.

ΟΡΙΣΜΟΙ:

- Το $A \in X$ λέγεται πυθνεύσι πυκνό αν $\text{Int}(\bar{A}) = \emptyset$
- Το A λέγεται 1ης κατηγορίας αν $A = \bigcup_{n=1}^{\infty} A_n$, A_n πυθνεύσι κλειστό για $n=1, 2, \dots$
- Το A λέγεται 2ης κατηγορίας αν το A δεν είναι 1ης κατηγορίας.

ΠΑΡΑΔ.

- $\emptyset$ είναι πυθνεύσι κλειστό
- $A = \bigcup_{n=1}^N A_n$, A_n πυθνεύσι κλειστό

A 1ης κατηγορίας $\boxed{\Gamma} \wedge$

$$\left[A = \bigcup_{n=1}^{\infty} A_n, \quad A_{n+1} = A_{n+2} = \dots = \emptyset \right]$$

- $(\mathbb{R}, | \cdot |)$
 $\{x\}$ πυθνεύσι κλειστό $\forall x \in \mathbb{R}$
 $\text{Int}(\{x\}) = \emptyset$
 Άρα $\mathbb{Q}$ 1ης κατηγορίας
- $$\left(\begin{array}{l} \{\bar{x}\} = \{x\} \\ \mathbb{R} \setminus \{x\} = (-\infty, x) \cup (x, +\infty) \\ \text{είναι ανοικτό} \end{array} \right)$$

- $d = \text{διακριτή μετρική}$
 τότε κάθε $A \in X$ είναι 2ης κατηγορίας, $A \neq \emptyset$

Παρατηρήσεις: (i) A πυθνεύσι κλειστό $\Leftrightarrow \bar{A}$ πυθνεύσι κλειστό

Γιατί?

$$\Downarrow$$

$$\Rightarrow \text{Int}(\bar{\bar{A}}) = \bar{A} \quad (\bar{A} \text{ είναι κλειστό})$$

$$\text{Int}(\bar{\bar{A}}) = \emptyset$$

$\Leftrightarrow A$ πρωτεύον κλειστό } $\Rightarrow B$ πρωτεύον κλειστό
 κ' B ε A

$$(\bar{B} \subseteq \bar{A} \Rightarrow \text{Int} \bar{B} \subseteq \text{Int} \bar{A} = \emptyset)$$

Οπότε:

A ημ' κατηγορία $\Leftrightarrow A \subseteq \bigcup_{n=1}^{\infty} A_n$, A_n κλειστό κ'
 $\text{Int} A_n = \emptyset, n=1,2,\dots$

ΑΠΟΔ.

$$\Rightarrow A = \bigcup_{n=1}^{\infty} A_n \subseteq \bigcup_{n=1}^{\infty} \bar{A}_n$$

$\Leftarrow A \subseteq \bigcup_{n=1}^{\infty} A_n \Rightarrow A = \bigcup_{n=1}^{\infty} (A_n \cap A)$, A_n κλειστό
 πρωτεύον κλειστό

(ii) $\text{Int} A = \emptyset \Leftrightarrow X \setminus A$ πυκνό

$$\left(\begin{array}{l} B \subseteq X \\ X = \bar{B} \cup \text{Int}(X \setminus B) \\ B = X \setminus A \Rightarrow X \setminus B = X \setminus (X \setminus A) = A \\ \text{αρα } X = \overline{X \setminus A} \end{array} \right)$$

Οπότε A πρωτεύον κλειστό $\Leftrightarrow \text{Int} \bar{A} = \emptyset$

$\Leftrightarrow X \setminus \bar{A}$ πυκνό $\nexists$ ανοικτό

$\Leftrightarrow \nexists U \in \tau, \{ \emptyset \} : U \cap (X \setminus \bar{A}) \neq \emptyset$

$\Leftrightarrow \nexists U \in \tau, \{ \emptyset \} \exists W$ ανοικτό $W \neq \emptyset :$

$W \subseteq U$ κ' $W \cap \bar{A} = \emptyset$

ΑΠΟΔ.

$\Rightarrow W = U \cap (X \setminus \bar{A}) \neq \emptyset$

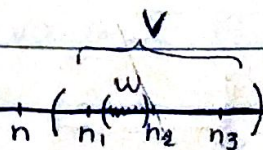
$\Leftarrow W \subseteq X \setminus \bar{A} \Rightarrow W \subseteq U \cap (X \setminus \bar{A}) \neq \emptyset$

Πχ $\mathbb{N}$ πρωτεύον πυκνό

$$A = \left\{ \frac{1}{n} : n=1,2,\dots \right\}$$

πρωτεύον πυκνό

$$\bar{A} = A \cup \{0\}$$

SOS

• ΟΡΙΣΜΟΣ: Ο X λέγεται χώρος Baire αν-ν $\forall A_n$ κλειστό κ. πωθευά πυκνό, $n=1,2,\dots \Rightarrow \text{Int}\left(\bigcup_{n=1}^{\infty} A_n\right) = \emptyset$

Πρόταση: Τ.Α.Ε.Ι.: (i) ο X χώρος Baire

(ii) G ανοικτό, $G \neq \emptyset$ κ. $G \subseteq \bigcup_{n=1}^{\infty} A_n$, A_n κλειστό
 $\Rightarrow \exists n: \text{Int} A_n \neq \emptyset$

(αντιβιβαροσυντιθέση τωv ορισμού)

(iii) G ανοικτό, $G \neq \emptyset \Rightarrow G$ εινε κατηγοριας

ΑΠΟΔ.

(ii) $\Rightarrow$ (iii) Αν $G \subseteq \bigcup_{n=1}^{\infty} A_n$, A_n κλειστό $\Rightarrow \Delta$ εν είναι όλα πωθευά πυκνά
 $\Rightarrow G$ όχι της κατηγοριας

(iii) $\Rightarrow$ (i) Αν X όχι Baire $\exists A_n$ κλειστό, πωθευά κλειστό
 $\text{Int}\left(\bigcup_{n=1}^{\infty} A_n\right) \neq \emptyset$

Αν $G = \text{Int}\left(\bigcup_{n=1}^{\infty} A_n\right) \subseteq \bigcup_{n=1}^{\infty} A_n$, G ανοικτό μη κενό
 $\phi \neq$

$\Rightarrow G$ της κατηγοριας
ΑΤΟΤΤΟ

Πρόταση:

X χώρος Baire $\Leftrightarrow \forall \{U_n\}_{n=1,2,\dots} \in \tau$, U_n πυκνό, $n=1,2,\dots$:
 $\bigcap_{n=1}^{\infty} U_n$ πυκνό

ΑΠΟΔ.:

Ισχύουv: U_n πυκνό κ. ανοικτό $\Leftrightarrow X \setminus U_n$ κλειστό πωθευά πυκνό

• Τύποι De Morgan:

$$X \setminus \bigcup_{n=1}^{\infty} (X \setminus U_n) = \bigcap_{n=1}^{\infty} U_n$$

$\Rightarrow$) Έστω $\{U_n\}$ ακολουθια απο ανοικτά πυκνά.

Θ.υ.δ.ο. $\bigcap_{n=1}^{\infty} U_n$ είναι πυκνό.

Έχουμε: $X \setminus U_n$ κλειστό κ. πουθενά κλειστό

Από υπόθεση (X είναι Baire) προκύπτει:

$$\text{Int}\left(\bigcup_{n=1}^{\infty} (X \setminus U_n)\right) = \emptyset$$

Άρα $X \setminus \left(\bigcup_{n=1}^{\infty} (X \setminus U_n)\right)$ είναι πυκνό

$$\Rightarrow \bigcap_{n=1}^{\infty} U_n \text{ είναι πυκνό}$$

$\Leftarrow$) Έστω A_n κλειστό κ. πουθενά κλειστό, $n=1, 2, \dots$

$$\text{Θ.υ.δ.ο. } \text{Int}\left(\bigcup_{n=1}^{\infty} A_n\right) = \emptyset$$

Θέτουμε $U_n = X \setminus A_n \Rightarrow U_n$ ανοικτό πυκνό

Άρα από υπόθεση $\bigcap_{n=1}^{\infty} U_n = \bigcap_{n=1}^{\infty} (X \setminus A_n)$ πυκνό

$$\text{Όπότε: } \text{Int}\left(X \setminus \left(\bigcap_{n=1}^{\infty} (X \setminus A_n)\right)\right) = \emptyset$$

$$\Rightarrow \text{Int}\left(\bigcup_{n=1}^{\infty} A_n\right) = \emptyset$$

Πρόταση: X χώρος Baire. Τότε:

$\forall G \in \mathcal{T} \setminus \{\emptyset\}$: G είναι χώρος Baire

(Πόρισμα της (46))

(Όλα τα ανοικτά του G είναι 2ης κατηγορίας γιατί είναι ανοικτά κ. στο X)

506

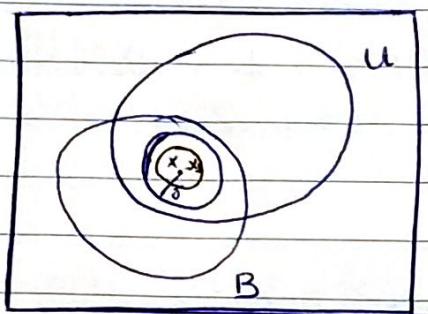
Θεώρημα Baire: Αν X πλήρης $\Rightarrow \emptyset \neq X$ είναι Baire

ΑΓΙΩΝ

Έστω $G_1, G_2, \dots, G_n$ ακολουθία ανοικτών πυκνών:

$$\bigcap_{n=1}^{\infty} G_n \text{ πυκνό}$$

Αν B ανοικτό, $B \neq \emptyset$ πρέπει υ.δ.ο. $B \cap \left(\bigcap_{n=1}^{\infty} G_n\right) \neq \emptyset$

$$B_1 = S(x, \frac{\delta}{2})$$

$$\bar{B}_1 \subseteq B(x, \frac{\delta}{2}) \subseteq S(x, \delta) \subseteq B$$

Αφού $B \cap G_1$ ανοικτό μη κενό

$\Rightarrow \exists B_1$ ανοικτή σφαίρα:

$$B_1 \subseteq B \cap G_1 \text{ κ. } \delta(\bar{B}_1) = \frac{\delta}{2}$$

$G_2 \cap B_1$ ανοικτό μη κενό

$\Rightarrow \exists B_2$ ανοικτή σφαίρα:

$$\bar{B}_2 \subseteq G_2 \cap B_1 \subseteq B \cap (G_1 \cap G_2)$$

$$\text{κ. } \delta(\bar{B}_2) < \frac{\delta}{2}$$

Επιπλέον $\exists \{\bar{B}_n\}$ ακολουθία φθίνουσας, B_n ανοικτή σφαίρα: $\bar{B}_n \subseteq B \cap (G_1 \cap \dots \cap G_n)$ κ. $\delta(\bar{B}_n) < \frac{1}{n}$

Άρα αφού X πλήρης $\Rightarrow \bigcap_{n=1}^{\infty} \bar{B}_n = \{x\}$

Προφανώς $x \in B$ $\forall x \in G_n$, $\forall n$

ΟΡΙΣΜΟΣ: $D \subseteq \mathbb{R}$, D διάστημα, $f: D \rightarrow \mathbb{R}$

Ταλαντώση της f στο $I \subseteq D$ ορίζουμε την διαφορά:

$$\omega_f(I) = \omega(I) = \sup_{x \in I} f(x) - \inf_{x \in I} f(x) \in [0, \infty)$$

Αν $x \in D$: $I_x(\delta) = (x_0 - \delta, x_0 + \delta) \cap D$, $\delta > 0$

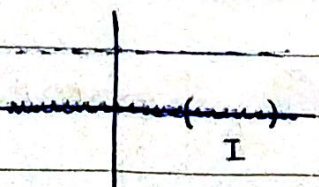
ταλαντώση της f στο I ονομάζουμε το όριο:

$$\omega_f(x) = \omega(x) = \lim_{\delta \rightarrow 0} \omega(I_x(\delta))$$

$\omega(I_x(\delta))$ είναι φθίνουσα συν/ση του δ

$\Rightarrow$ το όριο $\exists$

ΠΑΡΑΔ. $f(x) = \begin{cases} 1 & x \in \mathbb{Q} \\ 0 & x \in \mathbb{R}' \setminus \mathbb{Q} \end{cases}$

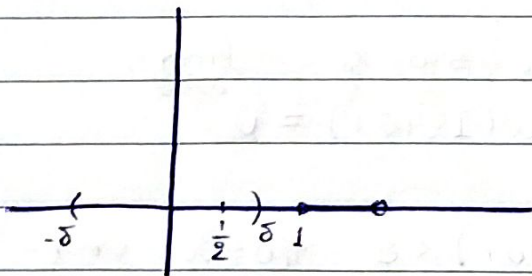
$$\omega(I) = 1 - 0 = 1$$

$$\omega(x) = \lim_{\delta \rightarrow 0} \omega(I_x(\delta)) = 1$$

ΑΣΚΗΣΗ (4-5): Κοιτάξτε κενά $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ ώστε $\omega_f(0) = +\infty$

ΛΥΣΗ:

$$f(x) = \begin{cases} n & , x = \frac{1}{n} \\ 0 & , \text{διαφορετικά} \end{cases}$$

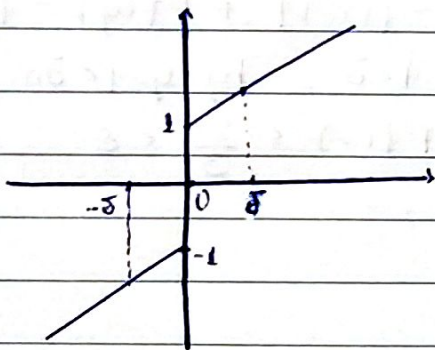

$$\omega(0) = \lim_{\delta \rightarrow 0} \omega((- \delta, \delta)) = \overset{\text{sup}}{\infty} - \overset{\text{inf}}{0} = \infty$$

ΑΣΚΗΣΗ (4-4):

$$f(x) = \begin{cases} 1+x & , x > 0 \\ 0 & , x = 0 \\ -1+x & , x < 0 \end{cases}$$

$$\omega(0) = ;$$

$$\omega(0) = \lim_{\delta \rightarrow \infty} \omega((- \delta, \delta)) =$$

$$= \lim_{\delta \rightarrow \infty} ((1+\delta) - (-1-\delta)) =$$

$$= \lim_{\delta \rightarrow \infty} (2+2\delta) = \infty$$

ΑΣΚΗΣΗ (4-3): Λ.ο. $\mathbb{R} \setminus \mathbb{Q}$ είναι 2ης κατηγορίας

ΛΥΣΗ:

Αν $\mathbb{R} \setminus \mathbb{Q} \subseteq \cup B_n$, B_n κλειστά κ. $\text{Int}(B_n)$

Επειδή $\mathbb{Q} = \cup \{r_n\}$

$\mathbb{R} = (\cup B_n) \cup (\cup \{r_n\})$ 1ης κατηγορίας

ΑΤΟΤΤΟ

Πρόταση: $D \subseteq \mathbb{R}$ διάστημα

$f: D \rightarrow \mathbb{R}$, $x_0 \in D$

(i) f συνεχής στο $x_0 \Leftrightarrow \omega(x_0) = 0$

(ii) $\forall a \in \mathbb{R}$: $\{x \in D : \omega(x) < a\} = \omega^{-1}((-\infty, a))$ είναι ανοικτό

Απόδ.:

(i) $\Rightarrow$) Έστω f συνεχής στο x_0

$$\Theta \text{ v. a. v. } \lim_{\delta \rightarrow 0} \omega(I_{x_0}(\delta)) = 0$$

Έστω $\varepsilon > 0$

$$\exists \delta_0 > 0 : \omega(I_{x_0}(\delta)) < \varepsilon \quad \forall \delta \leq \delta_0$$

$$\Leftrightarrow \sup_{|x-x_0| < \delta} f(x) - \inf_{|x-x_0| < \delta} f(x) < \varepsilon$$

Από ορισμό συνέχειας για $\bar{\delta} = \frac{\varepsilon}{3}$

$$\exists \delta_0 > 0 : |f(x) - f(x_0)| < \frac{\varepsilon}{3} \quad \mu \Leftarrow |x - x_0| < \delta_0$$

$$|f(x) - f(y)| < |f(x) - f(x_0)| + |f(y) - f(x_0)| < \frac{2\varepsilon}{3}$$

$$|x - x_0| < \delta_0, |y - x_0| < \delta_0$$

$$\Rightarrow \sup f(x) - \inf f(x) \leq \frac{2\varepsilon}{3} < \varepsilon, \quad x \in (x_0 - \delta_0, x_0 + \delta_0)$$